

Conclusies van de vergadering van de Coördinatie Commissie voor
Europese Integratie- en Associatieproblemen dd. 30 november 1983

1. Vorbereiding van de Europese Raad van 4/5/6 december a.s.

1.1 Post-Stuttgart exercitie

Op de agenda van de aanstaande Europese Raad neemt de post-Stuttgart exercitie een centrale plaats in. De finale voorbereiding van dit agendapunt vond plaats tijdens de Speciale Raad van 28/29 november jl., op basis van teksten die het Voorzitterschap/Raadssecretariaat had opgesteld inzake de hoofdstukken landbouw, financiering, budgettaire onevenwichtigheden en nieuw beleid.

Het is de verwachting dat het Voorzitterschap deze teksten zal aanpassen in het licht van hetgeen tijdens de Speciale Raad werd besproken en dat behandeling op de Europese Raad aan de hand van deze aangepaste Voorzitterschapsteksten zal plaatsvinden. Overigens is nauwelijks beweging gekomen in de posities der delegaties, vergeleken bij de situatie op de Speciale Raad dd. 10 en 11 november jl.

Deze aangepaste Voorzitterschapsteksten zijn nog niet beschikbaar.

Gezien de verwachting dat de behandeling van de post-Stuttgart exercitie tijdens de Europese Raad van Athene zal plaatsvinden op basis van aangepaste teksten van het Voorzitterschap, concludeerde de Coördinatie Commissie in het algemeen tot bevestiging van de Nederlandse standpunten zoals vastgelegd in de REZ van 25 november en geformuleerd naar aanleiding van de Voorzitterschapsteksten zoals die tijdens de Speciale Raad van 28/29 november ter tafel lagen.

De Coördinatie Commissie vestigde evenwel nog in het bijzonder de aandacht op de volgende punten die voor Nederland hetzij van bijzonder belang zijn, hetzij waarop zich nieuwe ontwikkelingen hebben voorgedaan.

./.

Landbouw

- Zuivel/granen

De door de BRD voorgestelde koppeling van inwerkingtreding van nieuwe maatregelen op het gebied van de zuivel en granen met het nemen van besluiten, over maatregelen in andere sectoren vóór 31 maart 1984, kan in principe door Nederland worden ondersteund.

De REZ wordt evenwel gevraagd zich uit te spreken over de uitwerking van dit standpunt, m.n. de wijze waarop het voor Nederland belangrijke element van evenwichtigheid in de besluitvorming het best tot zijn

recht zou komen, gezien het risico dat de quota-maatregelen voor de zuivel niet van toepassing zouden kunnen zijn op het gehele melkprijsjaar '84/'85, met alle financiële gevolgen vandien.

- T.a.v. de referentiebasis voor de quota en superheffing bevestigt Nederland zijn standpunt dat gekozen wordt voor 1983 min x-procent, waarbij "x" een besparing dient op te leveren ter grootte van 1 miljard ECU.
- Nederland is niet bereid uitzonderingen te accepteren (voor m.n. Ierland) op de maatregelen die voor de zuivelsector zullen worden overeengekomen.

Handelspolitiek

- T.a.v. de externe handelspolitiek bevestigde de Coördinatie Commissie haar standpunt dat inzake de graanvervangers voorkeur bestaat voor een mandaat tot verkennende besprekingen in het bilaterale vlak EG-VS.
- T.a.v. lange termijn contracten voor de levering van landbouwproducten merkte de vertegenwoordiger van OS op dat van die zijde bezwaren blijven bestaan tegen het accepteren van lange termijn contracten, ook al wordt het exportkredietbeleid in de Gemeenschap geharmoniseerd; hij kondigde aan dat OS op dit punt zou terugkomen in de REZ.
- mcb's

Naar aanleiding van de Franse opstelling in de Speciale Raad t.a.v. nieuwe mcb's, waarin het Duitse voorstel werd afgewezen, bevestigde de Coördinatie Commissie nogmaals dat Nederland naast het Duitse- ook het Commissievoorstel kan accepteren.

T.a.v. de afbraak van bestaande mcb's kan het Nederlandse standpunt gehandhaafd blijven.

Financiering

a. budgettaire onevenwichtigheden

T.a.v. de verdeling van de lasten over de lidstaten van een oplossing voor het probleem van de budgettaire onevenwichtigheden, nam Frankrijk in de Speciale Raad het standpunt in dat het bereid was de normale verdeelsleutel te accepteren wanneer alle lidstaten zouden bijdragen aan de te verlenen compensaties. Wanneer echter het VK en de BRD zouden worden vrijgesteld, dan zou Frankrijk insisteren op een speciale verdeelsleutel.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat, wanneer Frankrijk blijft insisteren op de toepassing van een speciale sleutel ingeval van vrijstelling t.b.v. het VK en

de BRD aan hun eigen en elkaars compensatie, de conclusies van de CoCo/REZ dienen te worden aangepast in die zin dat in dat geval Nederland de voorkeur geeft aan de bruto-benadering, waarin alle lidstaten aan de compensatie bijdragen.

b. begrotingsdiscipline

Door Frankrijk zijn twee documenten ingediend die betrekking hebben op het onderdeel begrotingsdiscipline. Hoewel deze documenten positieve elementen bevatten, was de Coördinatie Commissie van oordeel dat er niettemin een aantal, voornamelijk institutionele, bezwaren tegen bestonden.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat avant de REZ nog nader interdepartementaal overleg zal plaatsvinden teneinde van Nederlandse zijde een tekst voor te bereiden die de positieve elementen van de thans ter tafel liggende voorstellen overneemt, zonder dat verdragswijziging noodzakelijk is en overeenkomstig artikel 203 van het EEG-Verdrag. Deze tekst zou evenmin de positie van het Nederlandse voorstel inzake een betere discipline voor landbouwwitgaven mogen verzwakken.

Deze notitie zal in de REZ beschikbaar zijn.

Nieuw Gemeenschapsbeleid

- Vervoer

T.a.v. de door Nederland gewenste transportparagraaf kwam de BRD-koppeling ter sprake die wordt gelegd met harmonisatie van concurrentievoorwaarden. De vertegenwoordiger van Verkeer en Waterstaat zette uiteen dat tegen een parallele harmonisatie geen bezwaar stond, doch dat een koppeling, laat staan een harmonisatie als prealabel, door Nederland werd afgewezen.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat ernaar gestreefd moet worden in de Voorzitterschapstekst een optie opgenomen te krijgen die voor Nederland acceptabel is en aan de andere kant bij zo min mogelijk lidstaten weerstanden oproept. Daarbij zou een formulering gekozen moeten worden die de BRD het uitzicht biedt dat de harmonisering van de concurrentievoorwaarden gelijke tred zal houden met de liberalisering van het wegvervoer.

Onder het tweede gedachtenstreepje dienen de woorden "des contingents bilatéraux" vervangen te worden door "tous les contingents".

- Handelspolitiek instrument

De Coördinatie Commissie achtte het waarschijnlijk dat de Europese Raad zal volstaan met een positieve beginselverklaring inzake het handelspolitieke instrument.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat Nederland bereid is een dergelijke algemene positieve beginselverklaring te aanvaarden. Wanneer echter meer en détail op het handelspolitiiek instrument wordt ingegaan, dan dient Nederland een voorbehoud te maken t.a.v. de te kiezen besluitvormingsprocedures en te preciseren welke wensen het op dit punt heeft.

- Samenwerking tussen ondernemingen

De Franse wens inzake de mogelijkheid van het in het leven roepen van een financieel orgaan dat deel zou kunnen nemen in ontwikkelingsmaatschappijen ter bevordering van innovatie, wordt afgewezen.

- Consultatie van kringen betrokken bij nieuwe technologie

De Coördinatie Commissie concludeerde dat het Nederlandse standpunt kan worden aangevuld in die zin dat Nederland de voorgestelde tekst kan accepteren in de beperkende mate waarin deze voor de BRD acceptabel blijkt.

- Convergentie

Nederland handhaaft zijn afwijzing van de paragraaf over convergentie, waarin een uitzonderingsbehandeling voorzien wordt voor industrieën in bepaalde regio's (Griekse wens).

- Milieu

Nederland handhaaft de conclusies van de REZ inzake loodvrije benzine. Mocht door de BRD een toevoeging inzake bestrijding van zure regen worden bepleit, dan kan zulks voor Nederlandse kant worden gesteund.

Toetreding Spanje en Portugal

De Coördinatie Commissie besprak kort de toetreding van Spanje en Portugal die tijdens de Europese Raad eveneens ter sprake zal komen, in het licht van de notitie die door Buitenlandse Zaken t.b.v. de REZ is opgesteld. Deze notitie is opgesteld opdat de Nederlandse delegatie in Athene, indien nodig, het initiatief kan nemen ter wille van het verkrijgen van politieke duidelijkheid en zekerheid t.a.v. de onderhandelingskalender en de datum van toetreding.

./.

De Coördinatie Commissie besloot de notitie inzake de toetreding van Spanje en Portugal aan de REZ voor te leggen, onder toevoeging dat de koppeling tussen de verruiming van de Eigen Middelen en de toetreding

gehandhaafd dient te blijven en dat als streefdatum voor het afronden der onderhandelingen zomer '84 zal worden genoemd.

1.2 Sociaal-economische situatie in de Gemeenschap

De Coördinatie Commissie ging ervan uit dat t.a.v. dit agendapunt, waaronder zoals gebruikelijk de sociaal-economische situatie in de Gemeenschap onder de loupe wordt genomen, de delegaties in Athene geen algemene verklaringen zullen afleggen, doch zich zullen concentreren op de probleempunten.

Daarnaast constateerde de Coördinatie Commissie dat het door de Commissie opgestelde document geen volledig antwoord geeft op de door Nederland gestelde vragen t.a.v. de mogelijkheid van stimulering van het economisch beleid door de Gemeenschap en door de lidstaten (motie De Vries).

De Coördinatie Commissie besloot aan de REZ de vraag voor te leggen of de passages op blz. 7 van het document over de onderdelen begrotings- en monetair beleid, aanleiding geven tot het trekken van verdergaande conclusies t.a.v. landen die iets zouden kunnen doen op het gebied van stimulering van de economie.

./.

2.3 Diversen

- Risk-sharing '82

Aangezien niet uitgesloten is dat het VK tijdens de Europese Raad van Athene andermaal het besluit van de Begrotingsraad van juli jl. ter sprake zal brengen, bevestigde de Coördinatie Commissie het Nederlandse standpunt terzake, dat het besluit van de Begrotingsraad een geldig Raadsbesluit is, dat is genomen ongeacht de merites van de wijze van berekening en dat wat Nederland betreft hierop niet kan worden teruggekomen.

- Informatiebeleid

De vertegenwoordiger van Economische Zaken deelde mee dat EZ er prijs op stelt dat tijdens de Europese Raad van Athene door Nederland een verklaring wordt afgelegd over informatiebeleid.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat de door EZ opgestelde concept-verklaring aan de REZ zal worden voorgelegd.

./.

2. Vorbereiding van de Sociale Raad van 8 december a.s.
- 2.1 Ontwerpresolutie inzake werkgelegenheid voor jongeren

De ter tafel liggende ontwerpresolutie kan worden beschouwd als een van de weinige instrumenten die de Gemeenschap zich op korte termijn kan verschaffen om, naast de mogelijkheden van het ESF, de problematiek van de werkgelegenheid voor jongeren aan te pakken. Van belang is nog de vraag in hoeverre in de tekst verwezen moet worden naar de mogelijkheden van arbeidstijdverkortung en deeltijdarbeid.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat, zoals in Benelux-kader is afgesproken, de problematiek inzake de jeugdwerkeloosheid in EEG-verband, ondanks hetgeen dat in het afgelopen jaar reeds is bereikt, speciale aandacht verdient. Nederland kan derhalve instemmen met de voorliggende ontwerpresolutie.

Indien van Belgische zijde voorstellen tot versterking van de tekst worden gedaan, kunnen deze welwillend in overweging worden genomen.

Hoewel het Nederlandse jeugdwerkplan een min of meer kwantitatieve doelstelling kent, wordt het alternatieve Commissievoorstel voor een expliciet kwantitatieve doelstelling afgewezen. Ook staat Nederland afwijzend tegenover het Italiaanse voorstel om bij de demonstratieprojecten een bijzondere plaats in te ruimen voor de minst welvarende regio's. Dit probleem moet, na de afsluiting van de onderhandelingen tijdens de Sociale Raad van 2 juli jl. over de taken van het ESF, als afgedaan worden beschouwd.

- 2.2 Grieks memorandum inzake bepaalde maatregelen op sociaal gebied

In het kader van het Grieks memorandum heeft de Commissie een voorstel ingediend voor bijzondere financiële steun voor bouwprogramma's voor beroepsopleiding en centra voor gehandicapten. Deze voorstellen zijn nu los, en niet in het kader van het geheel van de voorstellen n.a.v. het Grieks memorandum, op de agenda van de Sociale Raad opgenomen.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat Nederland zich op het standpunt stelt dat alle verschillende onderdelen van het follow-up van het Griekse memorandum door het Coreper dienen te worden gecoördineerd en uiteindelijk alleen in de Algemene Raad op hun coherentie en haalbaarheid worden beoordeeld. Dit geldt temeer daar onderdelen van de voorstellen buiten de competentie van het ESF vallen en derhalve alleen in het kader van een geïntegreerde aanpak in overweging kunnen worden genomen.

2.3 Ontwerp-aanbeveling inzake arbeidstijdverkorting

De ontwerp-aanbeveling die door de Commissie is ingediend geeft een opsomming van de voordelen van verkorting en reorganisatie van de arbeidstijd en het mogelijke overheidsinstrumentarium ter invoering van maatregelen.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat Nederland met de ontwerp-aanbeveling kan instemmen.

2.4 Vredeling richtlijn

Het door de Commissie herziene ontwerp voor de zogenaamde Vredeling richtlijn zal tijdens de aanstaande Sociale Raad voor het eerst in Raadskader worden behandeld. De richtlijn beoogt voorschriften op te stellen voor voorlichting en raadpleging van werknemers in grotere ondernemingen bestaande uit dochter- en moeder-ondernemingen. Een definitief Nederlands standpunt zal pas worden bepaald wanneer de SER terzake advies heeft uitgebracht. De vertegenwoordiger van Sociale Zaken merkte op dat zo het overleg over de Vredelingsrichtlijn daartoe aanleiding zou geven, de suggestie gedaan zou kunnen worden om te onderzoeken of een meer algemene medezeggenschapsregeling mogelijk is, bijvoorbeeld in de vorm van een kaderrichtlijn die van toepassing is op zowel enkelvoudige als samengestelde ondernemingen.

De Coördinatie Commissie concludeerde als volgt:

- In een eerste discussie zal van Nederlandse zijde worden verklaard constructief te zullen blijven meewerken aan de bespreking van het gewijzigd ontwerp van de Vredeling-richtlijn. Dit betekent evenwel niet, dat er dzz. geen kritische kanttekeningen geplaatst zouden kunnen worden bij het huidige ontwerp; evenmin betekent dit dat zou kunnen worden ingestemd met een sterk verwaterd eindresultaat waarvan onvoldoende harmoniserende werking uitgaat.
- Ook dient rekening gehouden te worden met de relaties die bestaan met andere ontwerp-richtlijnen zoals op het gebied van het vennootschapsrecht. Nederland is er een voorstander van dat de betreffende bepalingen zo goed mogelijk op elkaar worden afgestemd. De aangekondigde Commissiestudie naar deze dwarsverbanden kan dan ook worden verwelkomd.

2.5 Diversen

- (evt.) Kinderbijslag buitenlandse werknemers

Onlangs heeft de Tweede Kamer de Regering in een motie gevraagd om in Europees verband initiatieven te nemen om een invoering van het woonlandbeginsel (in casu de kosten van levensonderhoud in het woonland) als grondslag voor de vaststelling van de hoogte van de kinderbijslag voor kinderen van buitenlandse werknemers. In de EEG geldt het werklandbeginsel (m.u.v. Frankrijk). Voor verandering van dit acquis is unanimititeit vereist en discussie over dit onderwerp tijdens de informele bijeenkomst voor Ministers van Sociale Zaken op 7 november jl. heeft aangetoond dat hierop weinig uitzicht bestaat.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat Nederland vooralsnog blijft streven naar een aanpassing van verordening 1408/71 in de zin van erkenning van het woonlandbeginsel. Nederland zal echter niet zelf het initiatief nemen om deze zaak tijdens de aanstaande Sociale Raad nogmaals aan de orde te stellen.

- Verslag van de werkzaamheden van het Sociaal Fonds

De richtsnoeren voor de toepassing van het Europees Sociaal Fonds worden door de Commissie autonoom vastgesteld. In tegenstelling tot de Nederlandse verwachting, mede op grond van bilaterale gesprekken, dat Nederland ingevolge het nieuwe besluit inzake het ESF een groter aandeel zou verkrijgen gezien de hoge werkloosheid, zijn er thans aanwijzingen dat de richtsnoeren geheel zullen worden geënt op de EFRO- en jeugdregio's. Zulks betekent voor wat Nederland betreft de provincies Friesland, Groningen, Drente en Limburg, in welk geval het Nederlandse aandeel even gering zal blijven als tot op heden het geval was.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat de PVEG bij Commissaris Richard zal demarcheren teneinde de Nederlandse verontrusting uit te spreken over de basis van de vaststelling van de nieuwe richtsnoeren voor de toepassing van het ESF. Eveneens zal dit onderwerp ter sprake dienen te komen tijdens het werkdiner dat Minister President Lubbers op 1 december aanbiedt aan Commissiepresident Thorn. Tevens zal t.a.v. dit punt een interventie worden opgesteld t.b.v. de Minister President voor de Europese Raad van Athene.